

Универзитетски клинички центар Србије

Директор

Број: 15880

Датум: 15.10.2021.

Београд, Пастерова 2

На основу овлашћења из чл. 25. Статута Универзитетског клиничког центра Србије бр. 15116 од 18.11.2020. године, члана 26. Правилника о унутрашњој организацији и начину рада Универзитетског клиничког центра Србије (бр. 21890 од 02.10.2009. године и измене и допуне бр. 4496 од 02.03.2010.г., бр. 16702 од 22.07.2010.г., бр. 27628 од 02.11.2011.г. ... и бр. 7530 од 19.05.2021.г.) и одредаба члана 47. Закона о заштити података о личности („Сл. гласник РС“, бр. 87/2018) /у даљем тексту: ЗЗПЛ/, донета су

Правила, поступци, подршка и мере за заштиту података о личности у Универзитетском клиничком центру Србије

Уводни део

Правила, поступци, подршка и мере за заштиту података о личности у Универзитетском клиничком центру Србије (у даљем тексту: УКЦС), у својству унутрашњег правног акта, представља обавезујуће пословно правило чије непоштовање представља основ за дисциплинску одговорност. Током обављања своје, статутом утврђене, делатности УКЦС врши аутоматизовану и неаутоматизовану обраду података о личности као што су прикупљање, бележење, разврставање, груписање односно структурисање, похрањивање, уподобљавање или мењање, откривање, увид, употреба, откривање преносом односно достављањем, умножавање, ширење или на други начин чињење доступним, упоређивање, ограничавање, брисање или уништавање (у даљем тексту: обрада).

Обрада података о личности представља и чување података иако је то пасиван однос.

Обрада одређених података о личности односи се и на кандидате за заснивање радног односа, по било ком основу, у УКЦС. Ове податке чине: име и презиме, датум и место рођења, академске и професионалне квалификације садржане у радној биографији и мотивационом писму, степен образовања, титуле, податке о вештинама, знању страних језика, обукама, листи претходних послодаваца, као и податке за комуникацију (број телефона, мејл адресу и адресу становања). С обзиром на то да УКЦС не прописује форму радне биографије – већ се кандидату оставља да је сам одреди – УКЦС може доћи у посед већег обима података од потребног – достављених слободном вољом кандидата за заснивање радног односа.

Опис термилолошких одредница

„Податак о личности“ подразумева сваки податак (информација) који се односи на физичко лице, уз помоћ којег је идентитет тог физичког лица одређен или одредив, посредно или непосредно. То могу бити име и презиме, адреса становања односно пребивалишта, ЈМБГ, број телефона, број рачуна у банци и слично, али и сваки други податак који нешто говори о физичком лицу. Податак о личности представља и налог за електронску пошту, лозинка за

приступ налогу, а лични податак је и својеручни потпис уколико се може довести у везу са одређеним или одредивим физичким лицем.

Посебне врсте података о личности односе се на расно или етничко порекло, политичко мишљење, верско, филозофско уверење, чланство у синдикату, генетске и биометријске податке, као и податке о здравственом стању, сексуалном животу или сексуалној оријентацији физичког лица. Посебне врсте података о личности представљају нарочито осетљиве податке чија обрада захтева виши степен пажње;

„Збирка података“ представља сваки структурисани скуп података о личности који је доступан у складу са посебним критеријумима, без обзира да ли је збирка централизована, децентрализована или разврстана по функционалним основама;

„Повреда података о личности“ је повреда безбедности података о личности која доводи до случајног или незаконитог уништења, губитка, измене, неовлашћеног откривања или приступа подацима о личности који су пренесени, похрањени или на други начин обрађивани

„Обрађивач података“ је запослени у УКЦС који обрађује податке о личности за потребе УКЦС;

„Пристанак“ лица на које се подаци односе је свако добровољно, одређено, информисано и недвосмислено изражавање воље тог лица – којим то лице – изјавом или јасном потврдом радњом, даје пристанак за обраду података о личности који се на њега односе;

„Подаци о здрављу“ су подаци о физичком или менталном здрављу физичког лица, укључујући и оне о пружању здравствених услуга, којима се откривају информације о његовом здравственом стању.

Подручје примене

Овај акт се примењује у процесу рада сваке организационе јединице УКЦС, и односи се на сваког запосленог који – на било који начин – учествује у поступку обраде података описане у Уводном делу овог акта.

Правни основ за обраду и коришћење података о личности у УКЦС

Правни основ за обраду и коришћење података о личности, током процеса рада у УКЦС успостављеног у складу са обављањем високоспецијализоване специјалистичко-консултативне и здравствене, образовно-наставне и научноистраживачке делатности чине:

- Закон о заштити података о личности („Сл. гласник РС“, бр. 87/2018)
- Закон о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017-одлука Уставног суда, 113/2017 и 95/2018 - Аутентично тумачење)
- Закон о евиденцијама у области рада („Сл. лист СРЈ“, бр. 46/96 и 101/2005 – други закон и „Сл. гласник РС“, бр. 36/2009 – други закон)
- Закон о здравственој заштити („Сл. гласник РС“, бр. 25/2019)
- Закон о правима пацијената („Сл. гласник РС“, бр. 45/2013 и 25/2019 – др. закон)
- Закон о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства („Сл. гласник РС“, бр. 123/2014, 106/2015 и 25/2019 – други закон)
- Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“, 101/2005, 91/2015 и 113/2017)
- Закон о одбрани („Сл. гласник РС“, бр. 116/2007, 88/09, 104/09 – др. закон, 10/2015 и 36/2018)
- Закон о тајности података („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009)
- други закони (који се повремено или ретко користе у раду УКЦС)

ЗЗПЛ у члану 91. утврђује да се на обраду у области рада и запошљавања примењују одредбе закона којима се уређује рад и запошљавање и колективни уговори, уз примену одредби ЗЗПЛ, у члану 12. регулисано је када је обрада законита, па је између осталог предвиђено да је обрада законита ако је лице на које се подаци односе пристало на обраду својих података о личности али и ако је обрада неопходна у циљу поштовања правних обавеза руковођаца (УКЦС).

Законским одредбама је дефинисана сврха и начин обраде односно потреба вођења, коришћења и обраде података о личности од стране послодавца. Закон о раду у чл. 26. дефинише услове за заснивање радног односа односно које исправе и друге доказе о испуњености услова кандидат доставља приликом заснивања радног односа; које податке послодавац не може да захтева, као и шта представља оно што послодавац не може да условљава приликом заснивања радног односа. Чланом 33. прецизно су наведени подаци које (може да) садржи уговор о раду. Такође, у чл. 83. утврђено је право на заштиту личних података: право на увид у документе који садрже личне податке, право да захтева брисање података, као и исправљање нетачних података. У ставу 3. истог члана утврђено је да личне податке запослених може да прикупља, обрађује, користи и доставља трећим лицима само запослени овлашћен од директора (УКЦС).

Законом о евиденцијама у области рада прописане су надлежности послодавца у оквиру Евиденције о запосленим лицима (члан 5.) и Евиденције о зарадама запослених (члан 24.).

За све податке о запосленим лицима, а који нису прописани Законом о евиденцијама у области рада, потребно је прибавити пристанак лица сходно одредбама чл.10. и чл. 15. ЗЗПЛ.

Подаци о здрављу односно здравственом стању физичког лица – пацијента прикупљени пружањем здравствених услуга представљају основ за обраду података о личности укључујући нарочито осетљиве податке.

Обрада података о здрављу односно вођењу и чувању медицинске документације прописана је Законом о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства. Наиме, у чл. 38. прописано је да је вођење здравствене документације и евиденција саставни део стручно-медицинског рада, као и да је надлежни здравствени радник, односно здравствени сарадник или друго овлашћено лице дужно да – у обрасце за вођење здравствене документације и евиденција – својим потписом и печатом или за то предвиђеним другим идентификационим средством (квалификован електронски потпис) потврди тачност уписаних података. У ставу 1. из чл. 40. је утврђено да подаци из медицинске евиденције пацијента представљају нарочито осетљиве податке о личности, ставом 2. истог члана прописана је дужност да се прикупљање и обрада података о личности пацијента врше на начин којим се обезбеђује остваривање права на приватност и права на поверљивост података о личности пацијента. У члану 41. прописана је дужност чувања здравствене документације и евиденција у роковима утврђеним овим законом и прописима којима се уређује архивска грађа.

Законом о здравственој заштити – чланом 54 - загарантована је поверљивост података из медицинске документације пацијента, прописана дужност чувања мед. док. од неовлашћеног приступа, копирања и злоупотребе – независно од облика у коме су подаци сачувани (папир, микрофилм, оптички и ласер дискови, магнетни медији и др.).

Закон о правима пацијената утврђује право на приватност и поверљивост, па тако у члану 14. став 1 одређује да пацијент има право на поверљивост свих личних информација, које је саопштио надлежном здравственом раднику, односно здравственом сараднику, укључујући и оне које се односе на стање његовог здравља и потенцијалне дијагностичке и терапијске процедуре, као и право на заштиту своје приватности током спровођења дијагностичких испитивања и лечења у целини. Одредбом става 2. истог члана забрањено је да надлежни

здравствени радник, односно здравствени сарадник, саопшти другим лицима личне информације из става 1.

Закон о безбедности и здрављу на раду утврђује врсте послова које обавља лице за безбедност и здравље на раду међу којима су и сарадња са службом медицине рада и вођење евиденције у области безбедности и здравља на раду (чл. 40.); о поверљивости личних података прикупљених у вези са лекарским прегледима, о нужности писмене сагласности запосленог за достављање података - о повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом – организацијама здравственог и пензијског и инвалидског осигурања (чл. 42.); о дужности послодавца да води и чува происане евиденције (чл. 49.) и о подацима о личности које садрже евиденције из чл. 49, као и то да подзаконски прописи из члана 7., а који се односе на превентивне мере не могу да садрже више података о личности од наведених у члану 49а став 5.

Унутрашњи правни оквир обраде и заштите података

У служби, сврси и намени заштите података о личности у УКЦС користе се одредбе постојећих правних аката и наменски успостављених односно донетих докумената (аката), који су јавно објављени и трајно доступни на веб сајту www.kcs.ac.rs, и то:

- Статут Универзитетског клиничког центра Србије
 - одредбе Поглавља XII Службена и пословна тајна (бр. 15116 од 18.11.2020. године);
- Правилник о унутрашњој организацији и начину рада УКЦС
 - одредбе Поглавља V одељак 4. део з) Медицинска документација и евиденција (бр. 21890 од 02.10.2009. године и измене и допуне бр. 4496 од 02.03.2010.г., бр. 16702 од 22.07.2010.г., бр. 27628 од 02.11.2011.г. ... и бр. 7530 од 19.05.2021. године);
- Правилник о архивском и канцеларијском пословању у КЦС
 - одредбе Поглавља IX Смештај, чување и заштита арх. грађе и регистратурског мат. (бр. 15676 од 20.12.2018. године);
- Одлука о утврђивању Листе регистратурског материјала са роковима чувања КЦС (бр. 7189/1 од 18.07.2018. год. – сагласност Архива Србије бр. 864/2 од 02.10.2018. год.);
- Правила, поступци, подршка и мере за заштиту података о личности у УКЦС;
- Одлука о одређивању лица за заштиту података о личности и
- Образац: Изјава о сагласности за обраду података о личности

Успостављање културе обезбеђења података

Успостављање културе обезбеђења расположивих података се врши у циљу и са сврхом дугорочног смањења ризика злоупотребе података – када се ради о пословним тајнама, тајним подацима, подацима о личности или другим подацима које је потребно заштити.

Мере које чине саставни део културе обезбеђења су: анализа информацијских извора, анализа претњи и ризика, формализација поступака у интерним актима, стратегија и заштита политика, као и поступци и мере изградње културе заштите.

Нарочито осетљиви подаци о личности захтевају виши ниво обезбеђења са циљем да буду посебно означени и додатно заштићени. Носаче нарочито осетљивих података о личности (на свим врстама средстава на којима су записани или снимљени подаци) препоручљиво је чувати у просторији са додатном заштитом (видео надзорним системом и противпожарном заштитом и уређајем за противпожарно јављање).

При преносу нарочито осетљивих података преко телекомуникационих мрежа препоручена норма одговарајуће заштите сматра се ситуацију када се подаци преносе коришћењем

криптографских метода – тако да је обезбеђена њихова нечитљивост односно непрепознатљивост током преноса – као и електронског потписа који обезбеђује потврду изворности поруке и снагу представљања. Електронски потпис представља низ података у електронском облику који је логички повезан са другим подацима и намењен је провери идентитета тих података и идентификацији потписника.

Приликом слања порука преко електронских комуникационих мрежа потребно је да заштитна апликација обезбеди функције тајности, целовитости, аутентичности, превенцију тајења и контролу приступа.

Стална обука запослених представља једну од основних мера изградње културе заштите. Неодговарајући ниво обезбеђења представља прекршај у складу са чланом 57 т. 11 ЗЗПЛ. Непоштовање овог акта од стране обрађивача података представља основ за дисциплинску одговорност запосленог који обрађује податке.

Организационе и техничке смернице за поступке и мере заштите података

Поступци и мере морају да буду изведени тако да се:

- осигурају простори, опрема и системска програмска опрема (рачунарска програм која одређује начин рада рачунара и управља њиме);
- осигура апликативна програмска опрема (системски или кориснички програми);
- спречава неовлашћен приступ подацима о личности приликом њиховог преноса, укључујући и пренос путем телекомуникационих средстава и мрежа;
- обезбеђује ефикасан начин блокирања, уништавања, брисања или анонимизирања података о личности;
- омогућава накнадно утврђивање, када су поједини подаци о личности унети у збирку података, коришћени или другачије обрађени и ко је то урадио, као и за период за који је законом одређена заштита права појединаца због недозвољеног прослеђивања или обраде података о личности.

Начин спровођења организационо-техничких и кадровских мера заштите

Збирке података штите се тако да:

- просторије у којима се налазе носачи података који су повезани са збирком података, као и рачунарска опрема која служи за обраду података се закључавају по истеку радног времена, а исто тако и током радног времена – уколико у њима нема запослених;
- збирка података која се налази у рачунарском систему је осигурана системом лозинки за ауторизацију и идентификацију корисника програма и података;
- систем лозинки омогућава касније утврђивање када су поједини подаци били коришћени или унети у збирку и ко је то урадио, као и период на који се поједини подаци чувају;
- податке могу обрађивати само запослени којима је то радна обавеза у складу са описом послова радног места из уговора о раду или друго лице које привремено одреди руководиоца ОЈ КЦС уз сагласност директора УКЦС, или које овласти директор УКЦС;
- папирни носачи података, који служе за унос података у рачунарска вођену збирку података, листинзи са подацима из рачунарске збирке података, као и дискете, магнетне траке, оптички дискови који се односе на збирку података се закључавају у металне противпожарне ормаре после завршетка радног времена или на други одговарајући начин

Гаранција остваривања права

УКЦС гарантује запосленима, кандидатима за заснивање радног односа, пацијентима и другим лицима, чије податке обрађује, сва права предвиђена ЗЗПЛ.

УКЦС односно Лице за заштиту података о личности може прописати односно успоставити образац за подношење захтева за остваривање права у вези са обрадом података о личности, али мора размотрити и захтев који није сачињен на том образцу.

Универзалност подразумеване родне равноправности

Појмови, изрази, именице, придеви, глаголи и термини који су у тексту овог унутрашњег правног акта УКЦС изражени у граматичком мушком роду односе се без дискриминације и на особе женског рода односно подразумевају природни мушки и женски род лица на која се односе.

Престанак важења претходног акта

Даном почетка примене овог унутрашњег правног акта УКЦС престаје да важи акт Правила, поступци, подршка и мере за заштиту података о личности у Клиничком центру Србије бр. 13175 од 25.09. 2019. године.

Ступање на снагу и почетак примене

Ова Правила, поступци, подршка и мере за заштиту података о личности у Универзитетском клиничком центру Србије ступају на снагу даном доношења односно протоколисања, а примењиваће се почев од првог дана од дана доношења односно протоколисања.

Израдио,
Миладин Суботић, дипл. правник
Стручни сарадник у Служби за правне послове

Одобрила,
Бојана Вујошевић, дипл. правник
Руководилац Службе за правне послове

Сагласан,
Проф. др Милика Ашанин
В.д. директора УКЦС

